

Den ukendte skønhed

Nogensinde hørt om Lee Miller? Ikke? Hun var model i mellemkrigstiden, surrealistisk fotograf, oplært af Man Ray og siden krigskorrespondent for Vogue. Og så tog hun nogle overraskende modedefotografier, der netop nu kan ses i en ny bog om den gudesmukke kvinde, der aldrig blev rigtig kendt.

Selvportræt,
New York, 1932.

Modefotos fra Vogue taget i London i 1942. Den stilistiske arv fra Man Ray ses i billedet til venstre.

AF LAURA ENGSTRØM
ms-s@berlingske.dk
FOTO: LEE MILLER ARCHIVES

Lee Miller er ikke noget household name, står der i forordet til den nye bog, der netop er udkommet om hendes modefotografier. Men hvorfor er den amerikanske model og fotograf Lee Miller egentlig ikke blevet en, de fleste kender?

Svaret skal nok findes i det faktum, at det primært er Hollywoodskuespillerinder fra 1930'erne og 40'erne, der ikke er gået i glemmebogen. Og Lee Miller, der var født i 1907, spillede kun med i få surrealstiske kunstfilm, som en begrænset skare kender til.

Det er ikke nok, at man har været malet af Picasso, oplært af sin elsker Man Ray og taget et berømt billede af sig selv nøgen i Hitlers badekar kort efter despotens selvmord og nazi-Tysklands overgivelse. Og dog, for nu er endnu en bog udkommet om Lee Miller. »Lee Miller in Fashion« hedder den. Bogen fokuserer på hendes tid som modefotograf og de billeder, hun tog for amerikansk og britisk Vogue. Men også hendes vej dertil.

I forordet refererer forfatteren til Carolyn Burke, der også har skrevet om den tidligere tiders skønhed: Når Lee

Millers modefotos ikke er blevet mere kendte, skyldes det, at hun var for smuk, mener forfatteren. For smuk til at blive taget seriøst som fotograf, ganske enkelt.

Selv sagde Lee Miller, at hun hellere ville tage et billede end at være et. Men hvordan man end vender og drejer hendes historie efter at have læst bogen, bliver det også tydeligt, at Lee Millers skønhed netop blev hendes adgangsbillet til det high society-liv, hun kom til at deltage i og siden kom til at dokumentere.

Lee Miller var en vild dame, der tilsyneladende ikke keredede så meget om, hvad andre tænkte om hende. Var det hendes gemyt, eller fordi hendes grænser allerede som barn var blevet nedtrampet på det groveste? Som syv-årig blev hun voldtaget og smittet med en kønssygdom, mens hun var på besøg

sendte hende til psykiater i New York City. Psykiateren fik den unge pige til at tro på, at sex blot var en fysisk akt. Det havde intet med kærlighed at gøre. Måske var det derfor, at Lee Miller siden tog den ene elsker efter den anden. Kvinder som mænd. Og hun var vant til at blive fotograferet, inden det blev hendes levevej. Hendes far havde taget nøgenbilleder af hende, siden hun var ni. Han blev ved, til hun var langt op i 20'erne og allerede en feteret model.

Hvordan ville hendes liv have set ud, hvis den berømte og berygtede forlægger Condé Nast ikke havde fået øjnene op for den langbenede, eventyrlystne pige fra Upstate? Lee Miller blev inviteret til hans berømte fester, der var castet med omhu. Nogle kunstnere, nogle rigmænd, nogle skønheder og et par ori-

I'd rather take a picture than be one. Lee Miller

hos en del af sin familie i Brooklyn. De næste to år blev hun behandlet for gonorré på hospitalet i den lille by Poughkeepsie i staten New York, hvor hun voksede op. Hun kom sig, og hendes forældre – der var henholdsvis underdirektør og sygeplejerske – var fremsynede og

ginaler. Sådan lød opskriften på en god fest. Og Lee Miller var krydderiet, der senere blev en hovedret. Hun skabte sig hurtigt et netværk af kunstnere og high society-mennesker og blev hyret gang på gang til at vise de franske modeskabere som Lanvin og Chanel's rober for ©

ÆSTETIK ER DET,
SOM FÅR DIG TIL
AT STOPPE OP,
UDEN HELT AT VIDE
HVORFOR

Lissoni Sofa™ designet af Piero Lissoni
Vejl. kampagnepris fra 29.999 kr.

Tilbuddet gælder fra 1. september til 31. december 2013.
Find nærmeste forhandler på fritzhansen.com/forhandler.

REPUBLIC OF **Fritz Hansen**

Modefotos fra 1944 til Vogue. 'Elefant gray' sat i en farvefuld setting

de førene modemagasin.

Men Paris trak. Ikke bare fordi byen var blevet berømt og berygtet for sine vilde fester og kunstnere, der gik nye veje. I USA var Lee Miller blevet kendt som den første model, der reklamerede for hygiejnebind, og det var ikke just attraktivt at blive kendt som »Kortx-pigen«. I Paris satte Lee Miller jagten ind på at finde Man Ray. Den surrealistiske fotograf, der om nogen har eksperimenteret med fotografiet. Hun sad på første sal i en bar og drak champagne med en russisk rigmand, da hun så ham.

»Han kom op ad den snoede jerntrappe. Først hans signatur: Den sorte baret, så hans hoved og skuldre efterfulgt af resten af kroppen.« Lee Miller

ristiske blik for sære konstellationer. Det kan man se i nogle af Lee Millers modebilleder, bogen er fuld af. Da hun skulle tage billeder til en artikel til Vogue, som handlede om 'at få det meste ud af ud af sin figur', placerede hun et par billeder af den samme model iført forskellige flatterende kjoler i hver sin drømmende boble. Over svæver et portræt af modellen med et fjernt blik. Eller da hun skal lave en serie med badetøj for Vogue. Modellen står med en finger på en fisk.

Noget af det mest interessante er dog at læse om Lee Miller som krigskorrespondent for Vogue. Da 2. Verdenskrig brød ud, var hun i London, hvor hun boede en overgang med den mand, hun

blev gift med i slutningen af 1930'erne, Penrose, en britisk kunstsamler og kunstner. Her tog hun billeder

af kvinder i uniformer, og det er pudsig at høre om krigen set fra en modevinkel. Der var restriktioner på, hvor mange læg og knapper, der måtte være på uniformerne. De måtte få det bedste ud af det.

Da de allierede gik i land i Normandie i 1944, var Lee Miller på pletten som korrespondent med både tekst og billeder til Vogue. Lidt senere tog hun til Paris, hvorfra hun skrev om parisinderne,

der måtte vænne sig til nyt fodtøj.

»Alle gik i træsko. Klak klak klak. Man kunne høre på lyden fra hotellet, hvilken tid på dagen det var. Hvis der lød en storm af træsko, skyldtes det, at det var frokosttid, og folk gik fra deres kontorer og hen på restauranterne. Og så kunne man høre det igen, når de gik tilbage,« skrev hun.

Alligevel – skriver Miller – holdt parisinderne den stilistiske fane højt. Ikke om de ville være mindre chikke, blot fordi det var krigstid, og man ikke kunne få nylonstrømper og ordenlige sko.

Efter krigen var Lee Miller også en tur i Danmark, der var blevet berømt, fordi kongen stod op for landets jøder. Skulle de bære jødestjerne, ville han også. Hun fotograferede kongeparret og de tre prinsesser og skød også en modereportage fra blandt andet Tivoli og Gammel Torv med en model iført et par ternede Carli Gry-uldbukser lavet af reststof.

Mæt af indtryk fra to hæsblesende årtier fortrak Lee Miller til landet med sin mand. 40 år gammel fik hun sønnen Anthony, og herefter arbejdede hun mindre og mindre. Anthony Penrose har iøvrigt også skrevet en biografi om sin mor. Ifølge ham var hun dog ikke lige så interessant som mor, som hun har været som model, fotograf og muse. Lee Miller døde i 1977, 70 år gammel.

»Lee Miller in Fashion«, Monacelli Press. Kan købes på Amazon.com

Jeg hedder Lee Miller, og jeg er Deres nye studerende.

gik hen og præsenterede sig selv: »Jeg hedder Lee Miller, og jeg er Deres nye studerende.« Man Ray svarede, at han ikke havde studerende, og at han iøvrigt var på vej til badebyen Biarritz næste dag.

»Det er jeg også,« var hendes replik. Og de næste tre år blev hun hans elskerinde – og lærling.

Man Ray har givetvis givet hende surrealismens skæve og til tider humo-

af HolmbäckNordentoft

EMMA

danish modern 2.0 Skab eftermiddagshygge med Emma, den nye te- og kaffeserie fra Stelton. Med termoeffekt på både te- og kaffekande samt krus og mælkekande er du sikret varm drikke. Bakken har plads til hele serien, så du kun skal gå én gang. Tekandens smart-filter sørger for, at du kan stoppe tebrygningen ved blot at dreje på kandens top. Læn dig tilbage og nyd en stille stund.

Emma serveringsbælle
Kr. 599,95

Emma kaffe-termokande
Kr. 599,95

Emma te-termokande
Kr. 599,95

Emma termo-mælkekande
Kr. 149,95

Emma sukkerskål
Kr. 149,95

Emma termokrus
2 stk. Kr. 149,95